

men jeg forstaar godt, at man har benyttet sig af denne Punkt. Madverens Nydelse er en fuldstændig fri Sag, og der er Ingen, der kan kontrollere den eller de andre Ting, som jeg omtalte, men ved Bielsen er der den Omstændighed, at efter den danske Lovgivning kunne Folk ikke, naar de høre til Følgekirken, indgaa borgerligt Ægteskab. Der er altsaa et Punkt, man kan komme til at benytte, og det forekommer mig, at Præsteskabet der er kommet ind paa Noget, som det ellers er advaret imod at gjøre. Det har slugt Kamelen og affet Ætthgen. Overfor denne lille Ting har det reist en stor Bevægelse, men det har fundet sig i det meget Bærrer, der gaar i Svang. Det har paa dette Punkt benyttet sig af den kirkelige Lovgivning, og for at faae denne Sag fuldstændig paa det Klare, vilde det være rigtigt at komme til en Forandring af dette Punkt i den kirkelige Lovgivning. Der kan være mange forskellige Grunde for Folk til at ønske at indgaa borgerligt Ægteskab: der kan være almindelig Sigegyldighed overfor den kirkelige vielse, og det er tidt Grunden; det kan være af ren Tænkelse, som i de Tilfælde, der ere blevne omtalte af den høitærede Minister, men det kan ogsaa være af ganske andre Grunde, nemlig fordi Folk mene med Luther, at Bryllup er en verdslig Ting, og at de kunne faae deres Ægteskab tilstrækkelig kristelig indviet ved efter dets Indgaaelse at gaa i Kirke og modtage Velsignelsen sammen med Menigheden og derved faae Velsignelsen lyst over deres eget Ægteskab. Der er Folk, der ikke ville lade sig kirkelig vie, fordi de have Noget imod den nugældende Vielsesformular. Der er mange Menninger, der finde den anstødelig, saa de ikke ville vies med den. Det kan ogsaa være paa Grund af, at de Paagældende høre til en Frimenighed her i Landet, f. Ex. en af de Balgmenigheder, som er negtet Anerkjendelse, Folk, som ellers fuldstændig dele Følgekirken religiøse Betragtning, men som ere nødte til at lade sig borgerlig vie, fordi de høre til denne Frimenighed, og fordi det er deres Ønske, at den paagældende Præst skal udtale Velsignelsen over dem. Saaledes er der mange Tilfælde, hvor Folk kunne blive nødte til at bruge den borgerlige vielse, og der er ikke Spor af Grund til at betragte dem som sorte Jaar, man bør stubbe ud af Følgekirken. Der er en almindelig Betragtning, som vi maa lægge Mærke til, og det er den, at alle de kirkelige Handlinger ere Tilbud til Folk, og der er ingen Velsignelse ved nogen kirkelig Handling, saa snart den skal paatvinges.

Men det, det Kjøbenhavnske Præsteskab har forsøgt, er at paatvinge en kirkelig Velsignelse paa Folk, som ikke sætte Pris derpaa. Det er ofte, at Præsterne i Anledning af Bielsen ere komne til at tale om Brylluppet i Kana og have talt om, hvorledes Herren velsignede dette Bryllup ved at skjænke Gæsterne Vin; men man maa erindre, at Vinen blev ikke skjænket paa anden Maade, end at Folk kunde tage den, naar de havde Øyst, der var Ingen, der blev tvungen til at drikke den. Men de Herrer Præster ville tvinge Folk til at nyde en Velsignelse, der ikke bliver skjønnet paa, som Folk ikke selv ville have. Det maa vi forvare os imod, og jeg tror, at det Æneste, det virkelige kan føre os ud over Banstikighederne i denne Sag, er, at vi gaa til borgerligt Ægteskab ogsaa for Følgekirken. Præsterne ville derved komme ud over hele den Forlegenhed, de tro, de ere stedte i, og det er jo dog en ganske naturlig Ting: thi det, der sker ved den kirkelige vielse, er, som de Herrer maa erindre, to Ting: Dels en borgerlig Handling, hvorved Ægteskabet indstiftes, en borgerlig Handling, som er tvungen og maa være en tvungen Sag, fordi Staten maa sikke sig, at Ægteskabene indgaaes paa en Maade, der kan kontrolleres, og dels en kirkelig Velsignelse. De to Ting kan og bør adskilles. Ligesaa vist som den borgerlige Side af denne Handling er en tvungen Sag, ligesaa vist er det, at den kirkelige Velsignelse maa være en frivillig Sag. Jeg vil derfor henstille til den ærede Minister, om han ikke vil tage Anledning af de Banstikigheder, her ere optaaede, til at overveie det Spørgsmaal, om Tiden ikke skulde være kommen til at gaa til borgerligt Ægteskab indenfor Følgekirken. Det viser sig nemlig nu, at hvert Aar stiger Antallet af borgerlige Ægteskaber, saaledes som den ærede Minister har oplyst. Folk maa ganske vist pro forma melde sig ud af Følgekirken for at faae disse Ægteskaber afluttede paa den Maade, men det varer ofte kun saa Dage, inden de træde tilbage igjen — det kunne de i hvert Fald gjøre — og faae deres Børn døbte. Der kommer derved Forhold ind, som ere i højeste Grad uheldige for Ægteskabs Stiftelse. Det er ikke heldigt, at Lovgivningen er af den Natur, at man kan omgaa den paa denne lette Maade. Hvis det bliver ved og kommer op i tusindvis, vil der falde et uheldigt Skjær over hele vor Ægteskabslovgivning, og jeg tror, det vil være rigtigt i Tide at faae en saadan Ordning, at dette uheldige Skjær ikke skal komme. Der et blevet lagt, og det er Hoargumentet fra Præsternes Side, at der er